

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ulica št. 4, I. nadst. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje desno. Telefon št. 24. — SHS postnočkovni račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne ozira. — Rokopis se ne vračaja.

Poštšina plačana v gotovini

Cena današnje štev. Din 1.—

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri s datumom naslednjega dne ter stane mesečno po pošti D 10.—, za inostranstvo D 18.—, dostavljen na dom D 11.—, na izkaznice D 10.— inšerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi „TABORA“ MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Naslov

Maribor, četrtek 17. junija 1926.

Leto: VII. — Številka: 134.

BORZA

CURIH. (Avala), 16. junija. (Izvirno).
Beograd 9.11%, Paris 14.60, London 25.14
Newyork 516.75, Milan 18.675, Praga
15.315, Dunaj 72.95, Budapest 0.00722,
Berlin 123, Brüssel 15, Sofija 3.75.

Vprašanje uradniške stalnosti pred skupščino

Vlada je predložila osnutek, po katerem dobe uradniški stalnost šele s 1. septembrom 1929. — Strankarska interpelacija posl. Hodžar.

BEograd, 16. junija. Pred današnjo plenarno sejo je poslanec Hodžar (SLS) interpeliral ministerskega predsednika radi pogodbe, ki se je sklenila med ministrstvom za šume in rude ter podjetjem »Nihag« v svrhu eksploatacije državnih gozdov. V interpelaciji se zahteva čim prej odgovor in izročitev vprašanju par-predhodnik dr. Žerjav ravnal dobro in lamentarnemu preiskovalnemu odboru. Minister za šume in rude dr. Nikić je izjavil Vašemu dopisniku, da je njegov da je znal ščititi državne interese. Interpelacija je zgolj političnega značaja.

Minister pravde je predložil skupščini osnutek zakona glede izpremenitve člena 23 zakona o uradništvu, ki predvi-

deva stalnost uradništva. Iz vladnega predloga je momentano razvidna nestalnost uradništva, ki bi naj prenehala v smislu predloženega zakonskega osnutka 1. septembra 1929. Vlada razlaga svoj korak s tem, da še ni izvršena reorganizacija državne uprave. V tem smislu je pravosodni minister zahteval takojšnje obravnavanje predloga. Razvila se je živahna in ostra debata. Poslanec Demetrović je stvarno kritiziral vladno postopanje. Vladna večina je priznala predlogu nujnost in prepusila v presojo posebnemu odboru. Nato je bil tudi sprejet predlog glede izpremembe člena 393 verzajske pogodbe, nakar je bila seja zaključena.

Dr. Beneš ne bo podal ostavke!

BEograd, 16. junija. Iz Prage poročajo, da je položaj zunanega ministra Beneš radi napada na vladno Černya s strani socialistov in komunistov ogrožen. Narodno-socialistična stranka je stavila dr. Beneš predlog, da demisionira. Beneš je sprejel tozadevno brzojavko med potjo iz Zeneve na Bled. Odločil se je, da ne poda ostavke, še manj pa da bi se odrekel postanskemu mandatu.

Začetek konference na Bledu

Dr. Ninčič v Ljubljani.
LJUBLJANA, 16. junija. Z dopoldanskim vlakom so prispeli iz Beograda: zunanji minister dr. Ninčič s soprogo, češkoslovaški poslanik Šeba, romunski poslanik Emandi in šef kabineta zunanje-ga ministrstva dr. Vučković, kakor tudi drugi člani jugoslovanske delegacije. — Glavni kolodvor je bil okrašen z zastavami držav Male antante. Odlične goste so sprejeli: veliki župan dr. Baltić, konsul Resl, ravnatelj državnih železnic dr. Borko, nakar je dr. Ninčič odpotoval na Bled.

Dnevna kronika

Smrtna kosa. V Komnu na Krasu v Julijski Krajini je dne 8. t. m. izdihnila svojo blago dušo po težki in mučni bole-
lezni občespoštovana gospa Karolina Vičič roj. Strekelj, mati šolskega upravitelja v Pušcavi, g. Stanka Vičiča in se-stra višjeje nadzornika za sviloprejo Slavonije v Zemunu g. Ludvika Streke-
lja. Naj ji bo lahka domača gruda, žaluo-
ločim pa naše sožalje.

Dr. Branko Vodnik †. V Zagrebu je umrl zadet od srčne kapi vpojenik vseuč. profesor in znani hrvatski slov-
stveni zgodovinar dr. Branko Vodnik. — Pokojnik je bil zelo plodovit znanstven-
nik, temperamenten in borben človek, ki si je radi tega nakopal mnogo na-
sprotnikov. Prav zadnji teden se je vršil pred zagrebškim sodiščem proces dr. Vodnik - dr. Vernić, ki ima ozadje v raz-
nih spletkah na zagrebškem vseučilišču. Dr. Vodnika je Stj. Radić kot prosvetni minister vpojočil, dasi je bil še primerno-
ma mlad in znan strokovnjak. Zadel ga je kap pri opravljanju redakcijskega de-
la za revijo »Jugoslovanska Njiva« in tik pred sklepom njegovega procesa. Znana je Vodnikova »Povjest hrvatske književ-
nosti«, ki pa je ni utegnil dovršiti, dalje študija o Stanku Vrazu i. t. d. Pokoj njego-
vi duši!

Včerajšnje demonstracije v Pragi

Politični boji, kakor jih še ni bilo v mladi republiki.

PRAGA, 16. junija. Včeraj so priredili socialisti in komunisti velike demonstracije proti upeljavi agrarnih carin. Demonstracij se je udeležilo vse praško de-lavstvo. Trgovine so bile ves popoldan zaprte. Po ulicah so se valile ogromne množice prebivalstva in skušale predre-ti kordon pred parlamentom, nakar je policija podvzela najostrejšje korake, da pomiri demonstrante. Kljub temu jim je uspelo razbiti okna v upravi dnevnika »Narodny listy«. Vržena je bila tudi ro-
čna granata. Na več mestih je prišlo do krvavih spopadov med nacionalisti in delavstvom. Tekom pobojev je bilo are-tiranih 36 oseb. Komunisti in socialisti so razgrajali tudi v senatu, kjer so bile sprejete agrarne carine s 73 proti 58 glasovi.

PRAGA, 16. junija. Češkoslovaška na-rodno socialistična stranka je sklenila, da prepreči izglasovanje agrarnih carin. Sklep zahteva, da naj vlada poda ostav-ko.

— Češkoslovaško - jugoslovanski kon-gres v Pragi. Češkoslov.-jugoslov. lige na ozemlju češkoslovaške republike in Jugoslov.-češkoslov. lige v Jugoslaviji prirede dne 3. julija skupen kongres v Pragi. Jugoslovansko delegacijo bo vo-dil prosvetni minister Miša Trifunović, nje člani pa bodo: general Živa-nović, dr. Zaje, posl. dr. Pivko, dr. Reisman, urednik B. Borko, prof. Jovičić, ing. Banović, dir. Pustos-lemšek, prof. dr. Lah, akad. slikar Vavpotič in dr. Radej.

— Ujeli so se. Splošno pozornost je vzbudilo, da je »Jutro« objavilo faksimile pisma, ki ga je svoje dni pisal g. mini-ster nar. in nar. poslanec dr. Žerjav zu-nanjemu ministru Ninčiču v zadevi naše-ga konzulata v Düsseldorfu v Nemčiji. »Slovenec« (oziroma posl. dr. Kulovec) je planil po dr. Žerjavu, češ, da je v tem pismu označil naš slovenski jezik za »slovenački dialekt«. Dr. Žerjav je to od-ločno zavrnil in sedaj je »Jutro« s faksi-milom dokazalo, da stoji v tem pismu pasus: »slovenski pismeni jezik«. Ker je dr. Kulovec izjavil, da je videl original in da je od »Slovenca« objavljeni tekst avtentičen; je nastal zanj in za »Sloven-
ca« mučen položaj. »Slovenec« proglaš-a, da je »Jutro« faksimile falzifikat, »Ju-

tro« pa je izročilo original predsedniku novinarske organizacije g. Virantu, da bi si ga »Slovenec« uredniki ogledali in se na lastne oči prepričali. Zadeva je vzbudila tudi v naših krajih živahen odnev in se klerikalna resnicoljubnost mnogo komentira.

— Dr. Beneš bo demisioniral? Češko slovaška narodno-socialistična stranka, ki ji pripada zunanji minister dr. Beneš, je po najnovejših vesteh stopila v ostro opozicijo nasproti sedanjí vladi. Dr. Be-neš je bil brzojavno pozvan k odstopu. V kolikor je vest resnična, ne vemo, zdi se pa neprimerno, da bi mu lastna stran-ka baš na blejski konferenci otežkočala stališče. Sicer pa je zunanji minister dr. Beneš tako zaslužen, spreten in za sedaj nenadomestljiv diplomat, da bi njegov odstop samo škodoval zunanjim intere-som češkoslovaške republike. Upati je, da razdivjani strankarski boji za carin-sko tarifo ne bodo zahtevali take žrtve kot je dr. Beneš.

— Demonstracije v Pragi. Kljub temu, da je parlament sprejel novo carinsko ta-rifo, se na Češkoslovaškem nadaljujejo ostri boji med zastopniki agrarnih in pro-letarskih interesov. V Pragi se je vršila včeraj velika demonstracija. Na več kra-jih so se demonstrantje spopadli s polici-jo. Na poslopju dnevnika »Narodny listy« so razbili šipe.

— Bela vrana. Ko je v Ptuj radikal-ski zaupnik od g. oblastnega predsedni-ka NRS dr. Ravnika dobil brzojavno ob-vestilo, da je za radikalni shod v Mariboru dovoljena tretjinska vožnja in sicer za soboto, nedeljo in ponedeljek, in ko je dotični zaupnik to razglasil, se je med ptujskimi radikali znašel poštenjak, ki je izjavil, da je znižana vozna cena za udeležence strankinih shodov korupcija in da se noče peljati. Pa se tudi res ni peljal. Registriramo kot zanimivost.

— Briandova vlada je zopet podala ostavko. Včeraj je odstopila celokupna francoska vlada radi spora z državno banko, ki ni hotela podpirati vlade pri sanaciji francoske valute. Nova vlada bo baje koncentracijska. Govori se, da u-tegne priti Poincaré zopet na krnilo. — Briand je devetih odstopil kot ministrski predsednik.

— Politične homatije na Poljskem. Na Poljskem se začenja uvajati re-žim »močne roke«. Ker ustava daje prezidentu zelo omejeno, zgolj repre-zentativno funkcijo, se Pilsudski zav-zema za to, da se ustava izpremeni v tem smislu, da bo prezidentu repu-blike omogočeno aktivno poseganje v državno politiko. Na ta način upa Pilsudski izboljšati politične razmere, ki so radi neprestanih in ljutih stran-karskih bojev zelo neugodne. Priča-kovati je, da bo zbornica razpuščena še v doglednem času in da se bodo vršile volitve v znamenju ustavne re-vizije. Med levico in desnico so se vneli ostri boji, ki so tembolj pomem-bni, ker Pilsudski zapušča levico in skuša potegniti za sabo nekatere nje-ne zdrave elemente, ki so za močno, nadstrankarsko vlado.

— Dvoboj med politiki. Iz Varšave poročajo: Z veliko napetostjo pričakova-ni dvoboj med prejšnjim poljskim mini-strskim predsednikom grofom Skrsyn-skim in grofom Szeptickim se je vršil v torek zjutraj. Szepticki je oddal prvi strel ki pa je zgrešil cilj, nakar je Skrsynski položil samokres in izjavil, da ne bo stre-ljal na Poljaka. Sekundantje so nato iz-javili, da je spor viteško poravnal.

— Nenasitni Italijani. Ves rimski tisk napada v zadnjem času Francoze, Angleže in Amerikance, češ, da so med vojno izdali Italijo, ker niso do-pustili, da bi se bila primerno pove-čala in postala tudi teritorijalno ve-lesila. Listi groze, da naj se nihče on-stran mej ne nadeja, da bodo Italijani pozabili svoje cilje in da bodo miro-vali, preden jih dosežejo! Tako tedaj! Italija se je povečala za pokrajine, kjer ne govori niti pol odstotka ljudi laški in še ji ni dovolj. Se ni sit itali-janski apetit po tuji zemlji. Da, zavez-

niki bi ji morali dati Slovenijo, vsaj do Zidanega mosta, celo Dalmacijo, pol Hrvatske in še Bosno na vrh. Kaj neki bi pa potem zahtevala? Polovi-ca sveta sliši Rimu, da... V ostalem pa je to napihovanje značilno za fa-šizem!

— Otroci, ki je bil podoben opici. Iz Bratislave poročajo: Neka kmetica v slovaški vasi Bostoka je pred kratkim porodila otroka, ki je bil močno podoben opici in ves kosmat po životu. Imel je na rokah in na nogah po 7 prstov in bil tudi sicer strahotna pokveka. Ker so sosedje obdolžili kmetico sodomije, je obupala nad sabo in otrokom in je v torek skočila v vodnjak. Oba sta utonila.

— Redka starost. V Bathu (Anglija) je umrla miss Jane Raby, sestra admira-la Rabyja, v redki starosti 106 let. Pre-živela je 6 angleških vladarjev.

— Fašizem na Češkem. V nedeljo se je vršilo v Pragi veliko zborovanje, na katerem je govoril posl. Sls o vprašanju: »Fašizem in demokracija«. Izjavil je, da bi se nacionalni Čehi takoj izrekli za fašizem, brž ko bi vstopili v vlado Nem-ci. Dalje govori za češki fašizem slabo državno gospodarstvo in pa komunizem. Treba je izpremeniti ustavo in volilno pravico. Zborovalci so poslali brzojavne pozdrave Mussoliniu (!) in dr. Kramarju.

— Priječi morilci krapinskega krčmar-ja. Pred dnevi smo poročali o senzacio-nalnem roparskem umoru tik Krapine. Zagrebška policija je roparje izsledila in zaprla. Vsi trije so mladi, izprijeni klati-vitezi.

— Ljutomer. Če prideš na trško posta-lišče, ti udari v nos neznosen smrad iz jame tik proge, kamor se odceja vsa ne-snaga iz usnjarne. Mislim, da je v intere-su tujeskega prometa, da Ljutomerska ob-čina in železnica in okrajni zastop skup-no storijo potrebne korake, da se onemo-goči zbiranje smrdečih odtokov v tej ja-mi. Menda je pa tudi uradni zdravnik pri srezkem poglavarju dolžan v tem po-gledu storiti svojo dolžnost.

— Slavnostna otvoritev okrajne ceste Sv. Miklavž—Hoče—Pohorje. V nedeljo dne 20. junija 1926 bo okrajni zastop mariborski slovesno otvoril novo okrajno cesto Sv. Miklavž—Hoče—Pohorje. Ude-leženci se sestanejo pri Sv. Miklavžu ob pol dveh popoldne, po blagoslovitvi pa se bo izvršil obhod do Hoč in Pohorja in nato zakusek pri g. županu Verniku v Sp. Hočah.

— Brzojavke v Francijo, Anglijo in Ameriko je treba odslej usmeriti v Beo-grad, odkoder je neposredna zveza s Parizom.

— Vidovdanska svečanost v Jarenini. Jugoslovanska Matica, podružnica Jare-nina, priredi vzajemno s šolskim vod-stvom, kakor lani tudi letos in sicer dne 4. julija svečanost na prostem s sodelo-vanjem »Glasbene Matice« iz Maribora. Šolska mladina uprizori igrokaze, v ve-drinlem zelenju pa bodo nudili šotori z domačimi cenanimi krepčili raznovrstno izbiro. Izleti v bližnjo idilično Jarenino so priljubljeni vsem, ki so se jih kdaj vde-ležili. Opozarjamo že zdaj na ugodno pri-liko. Bližnja društva in organizacije pro-simo, naj blagovolljo imenovani dan čr-tati iz prireditvenega načrta.

— Sokolska dramatična prireditev v Jarenini nam je nudila izbornen užitek. Bili smo res presenečeni ob spretnih kretnjah naših mladencev in mladen-povečini kmetkega stanu. Menda nepre-kosljiv pa je bil v svoji ulozi »Čevljar baron«. Občinstvo je kar zadivil. Častno so otvorili nov oder, ki ga je vrli naš g. Jožko Kovačec kaj mojstersko izdelal. Igra se ponovi v Jarenini ali na Pesnici.

— Epilog tragedij v Raabu. Ruski ari-stokrat Orlov, ki je nedavno poizkusil umoriti barona Klingerja, da bi si popol-noma osvojil njegovo ženo, radi česar je baronica Klinger po ponesrečenem po-izkusu storila samomor, je v jetniški bol-nici umrl za vnetjem pljuč.

— Škratica v Prekmurju noče pole-njati, ampak se širi vedno bolj. Okužena so skoraj že vse občine. Izolirna bolnica v Murski Soboti je napolnjena. Prek-murci zro s skrbjo v bodočnost, ker škr-latinka nemilo kost.

— **Pravnopolitičen sporazum med Jugoslavijo in Avstrijo.** Včeraj je bila podpisana pogodba o pravnopolitični pomoči med Jugoslavijo in Avstrijo. S tem se bo zlasti našim obmejnimi oblastim olajšalo njih delo, v kolikor posega na ozemlje avstrijske republike.

— **Okrožnice direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani.** Pravkar izšla številka prinaša pravilnik za izvrševanje poštne-hranilnične službe, razglas o prepovedi listov »Budućnost« (bolgarski list v Carigradu), »Grossdeutsche Blätter« (Berlin) in »Romanija« (Bukarešta).

— **Pangalos razpušča samostane.** Po vestih iz Aten, je grški diktator Pangalos razpustil samostanske redove na sveti gori Atos, ki so delovali čez tisoč let in štejejo sedaj 8 tisoč menihov.

— **Porokomnemu društvu slepih.** Ljubljana, Volfova ul. 12, so darovali: Uradniško direkcijo državnih železnic (mašinski odeljenje) preostali znesek od cvetja na krsto pok. direktorja g.

Bračič-a 277 Din; neimenovana tu 25 Din; g. Ignac Žargi mesto venca pokojnemu poslovođji g. A. Virant-u 50 Din; Posojilnica v Cirknici 500 Din; Posojilnica v Framu 200 Din. Vsem plemenitim darovalcem se v imenu društva kar najpristneje zahvaljuje predsednik G. Jurasek.

— **Kultura v sovjetski Rusiji.** V Moskvi se bo otvorila dne 14. t. m. vsesrbska konferenca za odpravo analfabetizma. — V zadnjem času se vrše v Moskvi posebni knjižni sejmi, ki tako uspevajo, da namerava vlada ustanoviti poseben trg za prodajo knjig. Ta trg bi dobil ime »Knjižni boulevard«. — A. Lunačarski, znan kot komisar (minister) prosvete, pridno piše knjige in gledališke komade. Sedaj je spisal nov komad »V cunjah«, v katerem opisuje umetnika, ki je zapustil življenjske udobnosti in odšel med potepuhe, glumače in revne ljudi. — Ruska vlada bo zgradila na vrhu Elbrusa v Kavkazu, t. j. v višini 3400 m veliko meteorološko postajo, ki bo mednarodno važna.

»Treh ribnikov« v Krčevino in naprej, se nahaja v sila zanemarjenem stanju. Od zadnjega neurja (7. maja t. l.), ko je bila preplavljena in deloma zasuta, ni videla motike ali lopate. Ko bi se storilo vsaj najpotrebnejše! Gg. občinske očete iz Krčevine vlijudno vprašamo, ali za to sploh vedo in ali mislijo potrebno ukreniti, da se tem razmeram tik ob mestu odpomore? — Prizadeti.

m Slovensko žensko društvo opozarja svoje članice, da se bo priredil pod njegovim okriljem in vodstvom dečjega dispanzerja v Mariboru tečaj o higieni, negi in prehrani dojenčka in male dece, ki se bo vršil od dne 19. t. m. do 9. julija vsak dan od 16. do 18. ure v prostorih »Vesne« v Aškerčevi ulici in ki bo prirejen kot potujoči tečaj zavoda za socialno higieno zaščito dece v Ljubljani. Tečaj je namenjen materam in dekletom, kakor tudi zrelejšim šolskim deklicam. Posebno se opozarja nanj mlajše učiteljice in učiteljske kandidatkinje. Slovensko žensko društvo opozarja vse mariborsko žensktvo, da se za ta tečaj, ki je prvi v našem mestu zanima ter vabi, da se ga v lastnem interesu udeleže. Prijave sprejema podp. društvo in vodstvo dečjega dispanzerja, posvetovalnice za matere v Strossmajerjevi ulici št. 26. — Otvoritevno predavanje dr. M. Ambrožiča iz Ljubljane »O koristi nege in prehrane za otroka«, se bo vršilo v soboto, dne 19. t. m. ob peti uri popoldan v telovadnici Vesne.

m Angleški krožek priredi v soboto dne 3. julija oficijelen društveni izlet v Mežico, kjer se bo udeležencem izleta razkazal rudnik v polnem obratu. Prijave sprejema najkasneje do 27. t. m. ravnateljstvo državne realke odnosno društve.

ni knjižničar v uradnih urah v društveni čitalnici v »Vesni«. Člani z rodbinami so vabljeni.

m Cvetlična dneva Podmladka rdečega križa v prid poštiniškim kolonijam sta uspela prav povoljno. Otroci so nabrali prispevkov 13.860,60 Din. Posebno se je odlikovala Ljudska hranilnica in pos. v Narodnem domu, ki je prisločila naši akciji s 1000 Din na pomoč. Požrtvovalnemu občinstvu, zlasti pa omenjeni Posojilnici, izrekamo na tem mestu najtoplejšo zahvalo. Istotako se zahvaljujemo Katoliški omladini, ki je z godbo spremljala po mestu propagandno povorko naše mladine ter gg. učiteljskim komo za požrtvovalno sodelovanje. — Podmladek Rdečega križa.

m Glasbena Matica. Radi koncerta v Rogaški Slatini bo tudi v petek dne 18. t. m. pevska vaja.

m Dravašice - Dravaši. Pevske vaje za moški zbor se vrše ob običajnih dnevih točno ob 7. uri, za ženski zbor pa v torkih in četrtek ob 7. uri na drž. realki.

m Poveljstvo štaba 32. artilerijskega polka v Mariboru sprejme v tekočem l. 150 mladeničev. Tozadevni konkurs je interesentom na razpolago v mestnem vojaškem uradu vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne.

m Sprejem v I. letnik drž. ženskega učiteljskega v Mariboru se bo vršil dne 30. junija 1926. od 8. ure naprej v uradnih prostorih zavoda. Pogoji za sprejem: do 1. sept. 1926 dovršeno 15. leto, telesno in duševno zdravje, bezprikorna navednost in z dobrim uspehom dovršena nižja srednja šola ali četrti razred meščanske šole. — Potrebne listine: krstnica, domovnica, zadnje šolsko izpričevalo; gojenke, ki v š. l. 1925-26 niso pohajale ka-ke šole, tudi izpričevalo navednosti.

Mariborske vesti

V Mariboru, 16. junija.

Ob 2. uri zjutraj

Lepo ubrano in čisto nič prajano petje mladostno svežih grl, ki ga zračni valovi prinašajo od neke klopi v parku me nežno in počasi zdrami iz sladkega spanja. Ne zavem se na prvi mah, kdo je in kaj trepeti v ozračju, kmalu pa že razločujem, da to niso navadne popolnočne ptice, kakih hripavi krokarji, ampak dobro peta naša pesem, ki jo popevajo dijaški. Junij je seveda in kri vre v dijaških prsih, Filister, kakoršen sem, se najprej spomnim očitačje pesmice koroške deželce, ki toži:

Koroška se glasi:

Pa publi pojo
Da spati ne mo (morem)
Sem pa v rjuho zviva (zavila)
Hvavo svojo. (glavo)
Pa če gluh zavijam
V rjuho hvavo,
pa vseglah še slišim
kak publi pojo.

A že mi sanjava misel splava nazaj za dolga, dolga leta, ko smo tudi mi popevali v Vrbanovi ulici tam pod samostanskimi okni.

Oj grozna proza to
Stenice glej me žro
Ponoč ob pol dvanajstih
Ponoč ob pol dvanajstih....

Tiste hudičeve stenice v bajnih kresnih nočeh. Se jih pomnim... Peli smo seveda tudi druge, kar po vrsti smo jih dajali v čarobno poletno noč, slovenske, hrvatske, češke, srbske, bolgarske in ruske; nemške nismo znali nobene. Ko pa zdaj pri oknu poslušam te mladostne in sočne glasove in njih vzorno ubranost, lepo predavanje in prav dobro vokalizacijo, mi vstajajo opravičeni dvomi če smo tudi mi že tako znali peti. Mislim, da ne. Tudi tu je lep napredek priznavam ga rad in brez vsake zavisti. Njihova šola je bolj od naše, mi smo bili samouki.

In fantje zopet pojejo, jaz pa poslušam; temne njihove postave se sčasoma zgubljajo v parkovi temi, za njimi pa stopajo tiho in neslišno spomini lepih mladih dni in moje spanje.... A.

m Mariborsko olepševalno društvo bo priredilo, kakor smo že javili, v nedeljo 20. t. m. v Ljudskem vrtu veliko veselico, katere čisti dobiček je namenjen za ureditev mestnega parka, zlasti z ozirom na škodo, ki so jo utrpeli mestni nasadi po zadnjem neurju. Prireditve bo, kakor vedno, nudila obilo zabave, radi česar že danes opozarjamo na njo.

m Škratinka v Mariboru. Po mestu se je včeraj raznesla vest, da se je pričela nevarno širiti škratinka in da je zaprta tudi neka šola. Informirali smo se glede te razburljive vesti pri mestnem fizikatu in doznali, da so vesti pretirane. Vseh slučajev v mariborskem okolišu je le 6, dočim jih je običajno več. Šola ni zaprta nobena; zaprt je le en razred samo za dva dni, da se razkuži. Upamo, da bo s tem, javnost pomirjena.

m Glavni obsojenec v carinski aferi Viljem Hobacher pobegnil. Že včeraj se je govorilo, da Viljama Hobacherja, ki je bil obsojen pred tukajšnjo poroto na 2 leti težke ječe, ni več v Mariboru. Informirali smo se na policijskem komisariatu, ki je vest potrdil. Domneva se, da je pobegnil v Avstrijo. Kavcija v znesku 100.000 Din bo s tem zapadla...

m Odmevi carinske afeje. Izvedeli smo, da je generalni direktor carin dr. Smid brzojavno zahteval, da se mu predlože zagovori obtožencev v carinski aferi in izpovedi carinikov, ki so nastopili kot priče in podali izjave o carinskem poslovanju. Generalni direktor carin bo baje uvedel službeno preiskavo.

m Iz Krčevine pri Mariboru nam pišejo: Cesta, ki pelje iz Maribora mimo

S sedme seje mariborskega občinskega sveta

Maribor, 15. junija 1926.

Vprašanje krošnjarstva.

Referent dr. Kukovec je poročal, da se mora predlog glede odprave krošnjarjenja zavrniti ker štiti krošnjarije cesarski patent, ki je še vedno zakonit. Krošnjarijenje se bo le omejevalo s tem, da se ne bodo podeljevala nova dovoljenja.

Asfaltni hodniki v Vetrinjski ulici.

V novokanalizirani in tlakovani Vetrinjski ulici bo mestna občina izdelala asfaltna hodnike, o tem koliko bodo prištevati hišni posestniki pa se bo sklenilo prihodnjič. Najbrže se bo uporabil § 40 štajerskega stavbenega reda, ki določa, da plačajo vse stroške, ki izhajajo iz zgraditve hodnikov, hišni posestniki.

Obč. sv. g. Stabej, referent II. oddelka je poročal, da je

obstoj borze dela zasiguran

s tem, da je sestavljen statut, po katerem prevzame mestna občina to važno socialno ustanovo v svoje roke. Statut je bil soglasno sprejet, a v upravni od-

Včerajšnja seja mestnega občinskega sveta je potekla popolnoma monotono. Obsežen dnevni red je bil izčrpan v dveh in pol urah, nakar je sledila tajna seja.

Za avtonomijo mesta Maribor.

Uvodoma je župan g. dr. Leskovar poročal o zahvalah društev, ki so prejela od mestne občine podpore. Nato je prešel na interpelacije, ki so jih vložili socialisti. Najprej je odgovoril na interpelacijo obč. avtonomiji. V parlamentu se izdejuje nov osnutek zakona o občinah. Po tem zakonu bi, ako bo v celoti sprejet, mariborska mestna občina izgubila avtonomijo. Da bi se to preprečilo, je župan stopil v stike z ostalimi prizadetimi mesti, ki so podvzela vse potrebno, da se rešijo stare mestne pravice. Po novem zakonu bi ohranila avtonomni značaj le mesta z nad 50.000 prebivalci. Na interpelacijo glede podražanja kruha bo župan odgovoril prihodnjič.

Poročila in predlogi odsekov so bili hitro rešeni in ni prišlo tekom debat do nikakih nasprotij.

Obisk pri hiromantu

Da vam povem na kratko.

Sem človek znanstveno zgrajena-ga svetovnega nazora in ne dam nič na okultne vede itd. Toda poznam se že več let z dobrim Rusom g. Sadluckim, ki je vloga polkovnika — vzgojitelja v kadetskem zavodu zamenjal s karijero — hiromanta in grafologa. In hočeš — nočeš: g. Sadlucki me je že radi starega poznanstva povabil k sebi v hotel »pri Zamorcu«, da bi mi preiskal karakter, preteklost in bodočnost. Nazadnje — stvar je zanimiva. Se non è vero, è ben trovato. Hiromantija je stara kot človeška kultura: gojili so jo Kaldejci in Egipčani. Ohranila se je do naših dni in se vedno bolj izpopolnjuje. Celó Osear Wilde je bil njen velik častilec. No, grafologija pa je obče priznana in nihče ne vidi v nji nič okultnega.

Napotiva se torej z ženo k našemu prijaznemu hiromantu.

»E, glejta«, pravi živahno g. Sadlucki, ko sva vstopila, »pravkar sem dognal na rokah dveh Rusinj, da hčer boleha za istimi dedičnimi boleznimi kot mati.« In obraz se mu kar smeje od zadovoljstva in njegova ruščina radostno žubori.

Pokaže mi knjige, kamor klienti, ki so posebno zadovoljni z njim, vpišujejo svoje izjave. Najrazličnejši ljudje. Zahvaljujejo se in mu priznavajo.

Onim je zadel pred leti bodočnost, tem-le preteklost; mnoge ženske pravi, da jim je povedal pravilno diagnozo; vse je prepričano, da hiromantija zadene resnico.

Začnemo posezati malo globlje. Priznamam, da so poteze na rokah zelo individualne in da so nemara v neki zvezi z nekaterimi človeškimi lastnostmi. Denimo, da se na kakršenkoli način zariše v roko preteklost; morda zares delujejo v človeku magnetični žarki, ki v trenutkih duševnih borb, fizičnega trpljenja itd. z veliko intenziteto zapuščajo naše telo. Tudi nekateri petrograjski in pariški univerzitetni profesorji zagovarjajo take in podobne teorije. Ali bodočnost...

— Tudi to je dognati — vzklikne živahno g. Sadlucki. — Za vsakega človeka se napravi horoskop. Položaj planetov ob času, ko se je rodil, odločuje njegovo usodo in planetje vplivajo nanj vse življenje.

— To je astrologija! — pravim. — Na njo ne dam nič. Stara je, za to pa tudi sterilna.

G. Sadlucki mi urno postreže z literaturo. O tem so spisane debele knjige. Pregledam nekaj naslovov: trenutno me je zanimal obsežen spis Georges Muchersa »La mort, les maladies, l'intelligence, l'hérédité...« Preberem par vrstic: Hiromantija — piše — je danes znanost, kakor astronomija, kemija itd. Sloni na preiskavi

rok. Na levi dlani so zapisane vse prirojene lastnosti, na desni pridobljene, hkrati tudi ves potek življenja. Velike strasti, bolečine, boji, nesreče in radosti — vse je zapisano na desni dlani, vse ima svoje skrivnostne poteze...

Odložim in se nasmelnem. Potem sledi procedura. Najprej ženi, nato še meni. Na primer:

Rojen sem na začetku februarja. Spočet sem bil menda pod Merkurjem, rodil pa sem se pod Saturnom. Preklicani Saturn, ta mi je baje skvaril življenje, vendar pa še ni najhujši. Pokažem desnico:

— Hm, hm, — maja g. Sadluckij z glavo — vot, vot... ničega horošega (nič dobrega). Borba, strašna borba je bilo vaše življenje do trideset let!

No, to mi je uganil. Prav je povedal: borba, bolesti, bolečine, skrbi in težave. Ali se podatki o mojih katastrofah ujemajo, še ne vem. O tem moram še razmišljati, ker jih ni malo. Dobri gospod Sadluckij: da, da, ničega horošega!

Ko sva predelala še karakter — splošne poteze, je zadel po moji pisavi in po obliki roke, prstov in dlani — sva prešla k bodočnosti. Začel sem pisati. In ljudje božji: zapisal sem si bodočnost v notes in vem tja do 70. leta naprej, kaj mi je namenil ta hudimani Saturn. Sicer pa: tisoč podpisov

svedoči, da je hiromant zadel. Zame — za mojo skepso — bi bilo treba več milijonov. No, smeje sem pisal svojo bodočnost. Saj sem se tudi lahko smehljaj. Veliko bolj rožnati dnevi me bojda čakajo nego so bili oni mračni, nikomur razkriti, do peklenskih muk žgoči dnevi v preteklosti. Uspeh, zdravje — vsega bo pomalem...

Čas hiti; skozi okno kukajo večerne senice; bodočnost imava oba z ženo v žepu. Lepo je to, kajti človek ne ve sicer niti za jutrišnji dan. Sedaj imaš besedo ti, Usoda. Če se bo izpolnilo, bom hvaležen i Saturnu i Merkurju in vsemu solnčnemu sistemu, ki se baje briga za me — atoma med atomi —! Ako ne, tedaj je dana možnost, da se »veda hiromantija« razblini v prazno vero. Reši, usoda, svoje ime in čast!

Pa to moram reči: Nasveti, ki jih daje naš hiromant človeku na pot, niso slabi. Zelo veliko zavisi od naše volje in z avtosugestijo dosežeš čudeže. Treba se je bolj brigati za notranje sile v človeku, telo pa utrijevati z vadbo in telovadbo. Tako, da se navsezadnje tudi iluzije o bodočnosti izplačajo.

— Zdravstvujte. Vsega horošega! — naju spremi g. Sadlucki do vrat. Ta ruski pozdrav mi nad vse ugaja.

— Da, vsega dobrega na življenjsko pot!

Zdravniško priznani, krepčilni

JUHAN

je najboljši dodatek k vsaki juhi.

Močna juha je polkosila.

Cenjena gospodinja, samo en polkus in postane Vam nadomestljiv domači prijatelj.

Stevila priznanja. — Zahtevajte ga povsod.
Glavna zaloga: **R. BUNC IN DRUG, Ljubljana, Gosposvetska cesta.**

bor, ki sestoji iz treh zastopnikov delavske zbornice in treh zastopnikov mestnega občinskega sveta, so bili izvoljeni gg.: prof. Strmšek, Tumpej in Stabej.

Nove regulacije.

Obč. sv. dr. Kac (III. odsek) je poročal o regulaciji Vrtnice ulice, ki se bo izvedla tako, da bodo stavbe na obeh straneh dobile po štiri metre vrta, s čimer se bo ulica zožila od 12 na 10 m. V kratkem bomo brez

dravskega kopališča,

kajti kmalu bo položen nad kopališčem kanal, ki bo odplavljal vso nesnago v Dravo. Resno je treba razmišljati, kje bo mariborsko občinstvo dobilo novo kopališče. Nameravano povečanje kopališča, bi bilo nesmiselno, zato se opusti. Regulacija in tlakovanje Pobreške ceste bi stala, ako bi se izvedla do popolnosti, 1 milijon Din. Začasno bo mestna občina prispevala k popravilom le 7%, ostale stroške pa bo nosil, kot doslej, okrajni zastop.

Za finančni odsek

je poročal obč. sv. g. dr. Jerovšek. Opleševalnemu društvu se na intervencijo podžupana g. dr. Lipolda dovoli 20.000 Din kredita za ureditev tekočih zadev. Za popravilo zanemarjene vremenske hišice na Stolnem trgu se dovoli 13.000 Din. Prošnja gosp. Berdajsa, ki je pričel s popravili gradu, kar bo stalo okrog 135.000 Din, se zavrne ker ni potrebnega kritja. Umetnikoma slikarjema g. Cotiču in g. Mežanu se je naknadno dovolila brezplačna uporaba kazinske dvorane.

Nove klavniške pristoibine.

Obč. sv. g. Weixl je referiral za V. odsek o pristoibinah v novih klavniških hladilnicah in solilnicah ter o globah, ki se bodo nalagale kršiteljem klavniškega reda, nakar je župan ob 3/4 na 10. uro zaključil javno sejo, ki ji je sledila tajna.

Sport

: TSK Merkur. V četrtek 13. t. m. ob 20. uri se bo vršila pri »Zamorcu« seja igralcev.

: ISSK Maribor bo nastopil v nedeljo 20. t. m. v Celju proti Atletikom.

Narodno gledališče**REPERTOAR**

Sreda, 16. junija ob 20. uri »Peg, srček moj« ab. B. Premijera.

Četrtek, 17. junija ob 20. uri »Peg, srček moj« ab. C. (Kuponi).

Petek, 18. junija. Zaprto.

Sobota, 19. junija ob 20. uri »Peg, srček moj« ab. A. (Kuponi).

Veseloigra v treh dejanjih. Spisal: J. Hartley Manners. Poslovenil: O. Šest. Režiser: Jožko Kovič.

OSEBE:Mrs. Chichester Starčeva
Ethel, njena hči Savinova
Alaric, njen sin Kovič Jožko
Peg O'Connell, Kraljeva, Kovačičeva
Jerry Zeleznik
Christian Brent Grom
Montgomery Hawkes Rasberger
Hišna Bennet Fratikova
Jarwis, sluga Stopar

Pri današnji premijeri dne 16. t. m. »Peg, srček moj«, bo nastopila v naslovni vlogi gđ. Kraljeva, pri repizi, ki bo jutri v četrtek 17. t. m. pa bo igrala naslovno vlogo gđ. Kovačičeva.

»Ojdis« na mariborskem odru. Kot zaključna predstava v drami bo znamenita Sofoklejeva žalostna »Ojdis« v režiji ravnatelja drame g. V. Bratine. Vaje za to grandiozno delo so v polnem teku.

Družabni večer srezke organizacije SDS za mesto Maribor se vrši v četrtek 17. t. m. ob 20. uri v Mali dvorani Narodnega doma pri pogrnjenih mizah ter prosimo sodelovanje, da se v obilnem številu udeležimo. Vabljeni so vsi člani naših organizacij in pa člani njihovih rodbin. Govorilo se bo tudi o skupnem izletu na shod v Jarenino in o strankinem delu tekom prihodnjih poletnih na deželi.

Kultura in umetnost**„Stara pesem“ in „Cavalleria rustica“**

Skozi tri večere smo videli na našem odru dve deli, ki sta se proizvajali že v preteklih sezonah. Dramatična romanca »Stara pesem« je bila prvič uprizorjena v sezoni 1920-21. Tokratna izvedba nas je močno spominjala na izvedbo v prvi dobi gledališkega življenja po vojni. V tehniškem oziru namreč. — Kar se pa tiče celotnega utisa, bi prisodili prvenstvo predstavam, katere je vodil rajni skladatelj Parma sam. Gospod Govorov je podal starega bolehavega kralja. Tudi tokrat ni bil sam glasovno posebno razpoložen. Ga Križeva je kot kraljica v splošnem ustrezala ter dokazala da vsebuje njen glasovni material vrline. Za gđ. Lubejevo je pevska partija še očitno pretežka. — Edini, ki nas je topot brez pridržka zadovoljil, je bil g. Burja v vlogi pesnika, ki nastopa pred vsako sliko pred zastorom. Zbor ni prav nič igral in predstava je potekla zelo mlačno. Celotni utis je bil temu primeren. Režijo je vodil g. Križ, muzikalni del pa g. kapelnik Herzog.

Pri Cavalleriji rustici, katero vidimo na našem odru že skozi štiri sezone, smo imeli utis, da so bile predstave kar na hitro roko pripravljene. — Vselej tega je vladala v nastopu domačega ansambla, v katerem sta bili dve vlogi nanovo zasedeni, občutna nesigurnost. Kot gost je nastopila ga Mitrovičeva v vlogi Santuzze. Poznam jo že v tej vlogi, ki je ena njenih najboljših partij. G. Burja je prvič podal vlogo kmata Turidga; ustrezal je v splošnem. V manjši meri moremo to trditi o gđ. Zamejčevi, ki je istotako nastopila prvič v vlogi matere Lucije. Je na odru še začetnica in močno plaha v igri. Gosp. Govorov smo videli lani že boljše kot voznika Alfija. Tudi v pevskem oziru ni bil siguran. Gđ. Lubejeva je bila v vlogi Lole v petju vsekar boljše zadovoljiva, kot pa v vlogi paža v »Stari pesmi«. Zbor nikakor ni stal na trdnih nogah; nesigurnost se je javljala tudi pri zboru za sceno (Regina coeli). Dober pa je bil orkester pod večjo roko g. dirigenta gosta Mitroviča, ki je pač storil vse, kar je mogel storiti pri danih okoliščinah. Celotna predstava je radi tega zapustila dokaj zadovoljiv utis, kar je vpisati pač v prvi vrsti na račun obeh gostov. Obisk je bil skozi vse tri večere enak dober.

x Prosimo lastnike Groharjevih slik, da se javijo! Ob zbiranju umetnikovih zapuščin za kolektivno razstavo smo ugotovili, da smo bili večinoma navezani na ustna izročila o nahajališčih in smo res na podlagi teh informacij zbrali do danes preko 180 slik, studij in skic in smo prepričani, da še nismo odkrili vseh Groharjev. Ker se razstava odpre 20. junija, najlepše prosimo vse neznane nam lastnike, da se nam javijo z obratno pošto, da bo razstava kar najpopolnejša. Sporočila prosimo na naslov: Narodna galerija, Ljubljana.

Ali ste že član Vodnikove družbe?

Priglasite se takoj pri poverjeniku!

Sokolstvo**Vsesokolski zlet v Pragi**

Odhod članstva Mariborske sokolske župe.

Odhod v Prago bo za vse članstvo Mariborske sokolske župe po dosedanjem načrtu 2. julija zvečer. Ono članstvo, ki želi potovati s skupnim potnim listom tja in nazaj, se pozivlja, da to takoj javi svojemu društvu, pri katerem se je že bilo treba prijaviti. Avstrijski vizum na konsignaciji stane 7 Din, sicer pa stane transitni vizum 30 Din. Za skupni vizum se priglasijo lahko tudi še oni

bratje in sestre, ki so že oddali svoje prave potne liste. Župa mora imeti seznam vseh prijav najkasneje do 20. t. m. Na poznejše prijave se ne bo moglo več ozirati. — Češki vizum je brezplačen. Po Jugoslaviji imajo netelovadci 50% popust in po češki republiki pa 60% popust normalne železniške tarife.

Starešinstvo Mariborske sok. župe.

Sokolski dan v Mariboru

Maribor, 14. junija.

Sokolsko društvo v Mariboru je po dolgem kolebanju, po latentnih krizah tako v upravnem odboru kakor v vadijskem zboru končno krenilo na pravo sokolsko pot. Sicer je bil to naraven pojav, ki smo ga opazili po prekratno malo-

ne pri vseh naših sokolskih društvih, vendar pa bi sodili, da je pri mariborskem sokolskem društvu vzprijeto prevelikega števila članstva trajal, nekoliko predolgo. Vojna je bila vse preveč razmajala temelje v naši družbi; pet let ni

Kino**KINO »DIANA« STUDENCI**

predvaja od srede 16. do vključno petka 18. junija »Cirkuška kri«. Senzacionalni cirkuški film v šestih činih. V glavni vlogi Xenia Desni.

Predstave dnevno! Ob delavnikih: ob 19. in 21. uri, ob nedeljah in praznikih ob 16., 19. in 21. uri.

APOLO KINO

predvaja od 15. do 17. junija »Obljubljena dežela«. Film nas vodi iz vsakdanjosti. Nekaj posebnega, zelo zanimivega. Ljubzen med židinj in kristjanom. Rodbinsko življenje židov, njih verski običaji, poroka i. t. d.

GRAJSKI KINO

predvaja od ponedeljka 14., do srede 16. junija »Umor«. Krasna drama s Marry Carr v glavni vlogi. Pripovedka nedolžno obsojenega.

Dober glas...

Stari pregovor pravi: Dober glas seže v deveto vas. Gotovo ni danes človeka, ki bi še ne bil slišal ali poznal ime »Meinl«. Tisoči in tisoči naših cenjenih gospodinj obiščejo vsak dan podružnice te tvrdke, dobro vedo, da samo tam dobe najboljšo kavo, čaj in druge potreščine.

Da si naši cenjeni bralci vsaj približno predložijo sliko o veličini tega svetovnega podjetja, dovoljujemo si v glavnih potezih navesti nekoliko statističnih podatkov.

Tvrdka Meinl je bila ustanovljena leta 1862, in ima 7 central v sedmih državah; ena teh central obstoji tudi v Zagrebu. To podjetje šteje danes 20 lastnih, najmoderneje urejenih tovarn čokolade, kava, marmelade, keksov, kavinih pridelkov in drugo; nadalje 12 velikih žgalsnic kave, ki so opremljene z najdovršnejšimi patentiranimi stroji za praženje. Poleg tega ima ta tvrdka danes čez 300 podružnic.

O množini blagovnega prometa si je nemogoče ustvariti pravo sliko. Milijoni kilogramov kave preidejo letno skozi žgalsnične stroje; milijoni kilogramov surovinskih produktov se predela v inženirskih tovarnah; na stotine tisočev kilogramov kakao-zrnja in čaja se dovažata naravnost iz plantaž v centralo tvrdke. V Mariboru ima tvrdka Meinl svojo podružnico v Gosposki ulici št. 7. Nadalje ima podružnice v mestih: Ljubljana, (Šelenburgova ulica 3), Zagreb, Beograd, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Sombor, Subotica, Vel. Beckerek in Zemun. Skupno je v Jugoslaviji 14 podružnic, a sčasoma se bo to število še povečalo.

Tvrdka prireja v svojih podružnicah po večkrat v letu brezplačno poskusno kuhanje kave, čaja in čokolade ter daje s tem svojim naročnikom priliko, da se prepričajo o kvaliteti in pravi priredbi (kuhanju) navedenih predmetov.

Eno tako kuhanje kave priredi tvrdka Meinl v svoji podružnici v Mariboru, Gosposka ulica št. 7., ob dnevih 17., 18. in 19. junija.

Brezdvomno se bo naše cenj. občinstvo v lastnem interesu udeleževalo teh prireditev, kjer se bo dalo vsakemu obiskovalcu radevolje vsa navodila in pojasnila o pravilnem kuhanju kave.

bilo sokolskega delovanja, novo članstvo pa si dolgo časa ni moglo pridobiti prave sokolske orientacije. Končno je vendarle prevladalo mnenje, da je treba v Sokolstvu predvsem neizprosne discipline in smotrene sokolskega dela. Nedejski nastop je najboljša priča o tem. Društvo ima danes na čelu brata, ki se v vsakem oziru zaveda odgovornega mesta; ob strani mu stojita nad vse vesten in marljiv tajnik, ter skrben blagajnik, kar pri ogromnem poslu ni lahka stvar. Upravno je naše društvo povsem v redu in s posebnim veseljem moram poudariti, da je tako tudi v tehničnem pogledu. V društvu so vzrasli vadiitelji in vadiateljice, ki se zavedajo svojih dolžnosti; predvsem so to brata Dekleva in Mačus ter sestra Nabergojeva. Krepko pomagajo ostali vadiitelji in vadiateljice. Vadbena gre jutro za jutrom, večer za večerom, nepretrgano. Ob takem nesebičnem sokolskem delu vspehi ne morejo izostati. Še ni 14 dni od posrečene mladinske akademije, pa že žanjejo vsi oddelki brezizjemno priznanje ob svojem društvenem nastopu. Kdo se v nedeljo ni vračal z Ljudskega vrta zadovoljen, kdo ni rekel: Lepo je bilo!

V nedeljo je imelo Sokolsko društvo v Mariboru svoj sokolski dan v pravem pomenu te besede. Od ranega jutra do večera je bilo sokolstvo na delu. Zgodaj zjutraj so se pričele skušnje vseh oddelkov in se končale šele opoldan. Ob 14. uri pa se je že zbiralo na dvorišču magdalenske šole članstvo v kroju in civilu, naraščaj in deca k povorki. Pestra je bila slika te povorke; na čelu lastna godba, praporci, članstvo v kroju, ženski naraščaj, deca, moški naraščaj in članstvo v civilu, preko 500 udeležnikov. Pred pol 16. uro je prispela povorka v Ljudski vrt, za njo pa je navalilo občinstvo, ki je do začetka zasedlo vse prostore na krasnem prostoru ISSK Maribor. Zmanjkalo je vstopnic. Prijetno se je dojmilo sokolskih krogov, da so počastili prireditev s svojo udeležbo predstavniki naših oblasti: za vlado srezki poglavar Poljanec, predsednik okrožnega sodišča g. dv. svetnik dr. Žihner, art. pukovnik Luković, peš. pukovnik Spasić, podpukovnik Petković in mnogo gg. oficirjev. Službeprosti moštvo mariborski art. puka je polnoštevilno prisostvovalo javni telovadbi.

Nastop je otvorila ženska deca (93) pod vodstvom s. Pivkove, ki je dobro izvedla 3 sestave prostih vaj, prav tako moška deca (85) pod vodstvom br. Veljaka. Ženski naraščaj (56) z br. Mačusom in Deklevom na čelu je izvajal 4 sestave težkih prostih vaj v popolno zadovoljstvo. Ugajale so enake igre dece in naraščaja v 5 oddelkih (Mačus, Dekleva, Lapajnc, Veljak in Pivkova) in sicer: lisica gre, prilepljenje tretjega, tekma v prenašanju kijev, tekma v žaklih in odbijanje tretjega. S to točko je društvo hotelo pokazati, da ne zanemarija te panoge, ki nudi mladini mnogo razvedrila in veselja. Igre pa bo moglo društvo prav gojiti, šele poslej, ko si je uredilo svoje lastno letno telovadišče. Najlepša točka sporeda »šestnajstotica« članov in članic, s katero nastopi jugoslovensko sokolstvo na zletu v Pragi, se radi neizgode enega telovadca — žal — ni izvajala. — Moški naraščaj (42) je nastopil z vajami, ki sta jih sestavila brata Mačus in Dekleva, in jih je izvršil z največjo preciznostjo. Pri teh dečkih se pozna blagodejni vpliv pravilne telesne sokolske vzgoje: vsesokoz sorazmerno razvija lepa telesa. Utemeljena je nadeja, da bo iz njih izšlo mnogo dobrih sokolskih vadiiteljev, ki bodo mogli tekmovali z vspehom v najtežjih tekmah. Pri orodni telovadbi so nastopile štiri članske vrste, na drugo, bradli, skoku čez mizo in skoku v višino in globino ter dve vrsti moškega naraščaja na krogih in gredi. Dobri sta bili zlasti vrsti na drugo in krogih. S praškimi prostimi vajami so nastopile članice (19) pod vodstvom načelnice sestre Nabergojeve in člani (25) pod vodstvom načelnika br. Dekleva, Obema oddelkoma za skladno in elegantno izvajanje popolno priznanje. Že dolgo nisem videl izvajati težkih prostih vaj tako dovršeno. Nastop je zaključil oddelek moštva art. puka (80), ki je pod vodstvom p. br. Ogorelca izvedel 3 sestave prostih vaj s puško in bodalom z največjo strumnostjo in eksaktnostjo. Občinstvo je vojaški oddelek burno pozdravilo s klicem »Živela naša vojska!« Ovacije kar niso hotele pomehati. S tem je bil spored nastopa končan in članstvo je spremenilo svoje prapore v Narodni dom. Pred razidom je društveni starosta br. dr. Boštiančič čestital nastopajočim k častnemu uspehu in jih bodril k nadaljnjemu delu v naših sokolskih telovadnicah!

Ne bi bilo popolno to poročilo, če bi s posebno in zasluženo pohvalo ne omenjal lastne društvene godbe, ki je to pot pod vodstvom kapelnika br. Laha prvič nastopila v lepem ševilu 31 bratov. Z občudovanja vredno marljivostjo in

vztrajnostjo so bratje godbeniki v kratkem času navežbali 5 sokolskih koračnic in narodne himne tako dobro, da ni bilo niti opaziti, da je to njihov prvi nastop. Kapital, ki ga je v ta namen naložilo društvo, se bo bogato obrestovalo.

Pri odhodu s športnega prostora je moglo opaziti občinstvo že lepo urejeno letno telovadišče, za katerega je društvo doprineslo težke gnotne žrtve. Sokolskemu društvu treba le še lastnega sokol-

skega doma in ima vse, kar treba k uspešnemu razvoju sokolske misli v Mariboru. Nadjamo se, da je to vprašanje bližnje bodočnosti.

Naj bi nedeljski sokolski nastop dosegel svoj namen, da se vzumnožijo vrste telovadečega članstva, naraščaja in deca pa objednem bil vzpodbuja našemu Sokolstvu, da nadalje vztraja na pravi sokolski poti. Le potom pravilne telesne vzgoje se spe k sokolskim ciljem. J.

Porotno sodišče.

Ponarejevalci dolarjev pred poroto

Senzacionalen proces zoper Jurija Potočnika in tovariše. — Kako so se hoteli obogatiti. — Predzgodovina procesa in osebnost obdolžencev.

Maribor, 16. junija.

Danes se je pričel pred poroto zanimiv proces, ki bo trajal prav tako kot carinski, dva dni. Ponarejevalci denarja so v naših dneh, ko je denarni sistem v skoraj vseh državah v krizi, pogost pojav. Može, ki stoje danes pred porotniki, so bili razkriti še pred svojimi visokorodnimi madžarskimi tovariši, ki so na račun »rodoljubja« ponarejali francoske franke. Svoječasno razkritje Jurija Potočnika in tovarišev je izzvalo v naši okolici veliko senzacijo in preiskovalni sodnik g. dr. Juhart je imel več mesecev polne roke dela, da je izsledil vse skrivnosti te družbe. Posebno pozornost vzbujala glavni obdolženec, ki je očividno prav inteligenten samouk, ker bi sicer ne mogel kot preprost človek na tehnično skoraj dovršen način ponarejati ameriške dolarje.

Kako so razkrili ponarejevalce.

Obtožnica državnega pravdnika nam pripoveduje o tem sledeče:

Dne 27. aprila 1925 je prišel k trgovcu Karolu Vrečiču v Ptuj, neki možki in ga prosil, da mu menja 50dolarski bankovec, češ, da je nedelja, banke so zaprte, on pa nujno potrebuje denar, da plača blago, ki ga je bil kupil pri trgovcu Rudolfu Ribiču v Ptuj. Vrečič mu je res menjal bankovec ter mu izročil zanj 2700 Din. Druga dne je nesel Vrečič bankovec v banko, ki mu ga je brez ugovora sprejela, toda že čez nekaj dni ga je obvestila, da se je na zagrebški borzi ugotovilo, da je ta 50dolarski bankovec ponarejen. Vrečič je zadevo takoj prijavil orožništvu ter natančno opisal dotičnega neznanca, ki se je izdal za Antona Breznerja. Žandarmerija je brž sumila, da bi Anton Brezner utegnil biti zaradi ponarejanja bankovcev že l. 1909. na 15 let težke ječe kaznovani Jurij Potočnik. Podala se je takoj na poizvedovanje in izsledila po dolgem iskanju dne 10. maja 1925 Jurija Potočnika pri posestniku Francu Špureju v Dobrovcih na senu.

Dramatična aretacija denarnega »mojstra«.

Ko so ga orožniki izsledili na kozolcu, se je najprej z jokavim glasom izgovarjal, da je prišel »dekline kliat« in da se je zato skril v seno. Ko pa ga je neki orožnik spoznal in imenoma poklical, je planil Potočnik kvilsku, potegnil samokres in oddal iz-

blizine 4—5 korakov na orožnike par strel. Osupnjenost je prvi premagal orožnik Regul in je oddal na Potočnika iz samokresa strel, ki ga je zadel v desno ramo. Potočnik je oddal nato na orožnike še dva strela, Regul pa ga je ponovno ranil v levo nadlakt. S tem je bil odpor zlomljen. Orožniki, ki so odnesli zdravo kožo, so prepeljali Potočnika v mariborsko bolnico, odkoder se je premestil 13. maja 1925 v preiskovalni zapor. Ker pa se mu je poškodba poslabšala (nastalo je vnetje rane, ki ga je Potočnik povzročil namenoma in umetno) so ga zopet prepeljali v bolnico, odkoder pa je naslednjo noč, 21. maja, neznan kam pobegnil.

Beg iz bolnice in ponovna aretacija.

Oblastva so ukrenila vse potrebno, da dobe ubeglega Potočnika zopet v roke pravice, vendar pa je imel toliko sreče, da se je vedno izmuznil orožnikom, ki so mu bili neprestano za petami. Nekega dne se je pripeljal z izvoščkom v Gor. Sv. Kungoto neznan gospod, ki ga je neki orožnik takoj spoznal in aretirati. Bil je Potočnik. Z njim vred so oblastva zaplenila ogromen material, pripravljen za ponarejevanje denarja, kakor fotografski aparat in plošče, raznovrstne barve, kemikalije, papir itd. ter večjo množino napol izdelanih različnih dolarskih bankovcev in 100dinarskih bankovcev.

»Mojster« in njegovi pomočniki. — Dvorni fotograf egiptovskega kralja.

Jurij Potočnik, rojen 4. aprila 1884 v Rošnjah, okraj Ptuj, pristojen v St. Janž na Dr. polju, po poklicu slikar, je imel seveda že razne pomočnike, od katerih je bil najbolj spreten Franc Rupnik. Rupnik je bil pred vojno podčastnik, kasneje pa je pustil vojaško službo ter se je bavil s fotografiranjem. Med vojno je bil mobiliziran in je bil kot štabni narednik vodja konjske bolnice v Slov. Bistrici. Tu se je seznanil z bivšim dvornim fotografom egiptovskega kralja, Schmittingenom, ki je leta 1924. umrl. Schmittingen je ponovno trdil, da zna vsako novčnico tako ponarediti, da mu ne more nihče priti na sled. Rupnik in Schmittingen sta se zelo veliko in tajno med seboj pogovarjala in takoj umolknila, če je kdo pristopil. Če ju je kdo poslušal, pa sta govorila le o fotografiranju.

Izdelovanje denarja se je pričelo!

Potočnik in Rupnik, ki je pristojen v Logatec, rojen 3. II. 1869 v Postojni in oženjen, sta prišla leta 1925. k današnjemu tretjemu obdolžencu 60letnemu Zupaniču star. ter ga prosila za stanovanje in hrano, za to, da mu bo sta naredila denarja. Ko so se moše sprli med sabo, sta »kunšna« možaka odšla od Zupaniča. Že poprej pa je stanoval Potočnik pri Antonu Lozinšku, ki ga je vzel na stanovanje in mu dajal hrano ter ga tudi z denarjem podpiral, — da dal mu je kravo, da jo proda in pride na ta način do denarnih sredstev za nabavo materiala, ki mu je bil potreben za izdelovanje denarja. Potočnik je neumorno delal noč in dan in s pomočjo Ivana Mlakarja potvarjal bankovce. Rupnik se je med tem potikal po Ptujem polju, dokler mu končno Ivan Zupanič star. ni šel zopet na roko ter mu poslal pri Matiji Svenšek, oženjenem želarju v Turnišah pri Ptuj, stanovanja. Svenšek pa je dal Rupniku zato stanovanje, ker mu je le-ta obljubil, da mu bo napravil dolarje.

Ko so Rupnika aretirali, so našli pri njem vse polno materiala za izdelovanje novčanic ter precejšnje število napol izdelanih falzifikatov dolarjev različne vrednosti in več 100dinarskih bankovcev.

Še eden tovariš.

Že takrat, ko je bil Jurij Potočnik prvič v preiskovalnem zaporu, se je sumilo, da je tudi današnji obdolženec Ivan Mlakar v zvezi s ponarejevanjem denarja, ker je s Potočnikovo ženo v svaštvi. Vendar se ga takrat ni moglo izslediti, ker se je vedno potikal okrog in ga ni bilo nikoli doma. Pri zasledovanju Potočnika, pa so orožniki zasledili in ujeli dne 20. novembra 1925 Mlakarja v hlevu Vincenca Pignerja v Bransvajgu. Ko je Mlakar videl, da mu grozi aretacija, je potegnil iz žepa samokres, ki pa so mu ga orožniki izbili iz roke. Nato je Mlakar pograbil gnojne vile in se z njimi zoperstavil orožnikom, ki so ga po dolgem ruvanju vendarle ukrotili. Ivan Mlakar je bil neprestano v Potočnikovi družbi, zlasti pa pri Lazinški. On je tudi zvečer 20. januarja 1925 pomagal Potočniku naložiti celo tovarno za potvarjanje denarja na voz, s katerim se je Potočnik »prese-lil« v Zgornjo Sv. Kungoto.

»Mojstru« se je zmešala pamet.

V preiskovalnem zaporu je Potočnik najprej simuliral epileptične napade, pozneje pa blaznost. Na vprašanja sploh ni dajal odgovorov ali pa njegovi odgovori niso bili v zvezi z vprašanji. Sploh je poskušal vse, da bi vzbudil dvom o svoji duševni normalnosti in je tudi dosegel, da so ga zdravniki preiskali. Izvedeniška preiskava pa je ugotovila, da je Potočnik popolnoma zdrav in da je jako inteligenten. Poleg tega pa je priča Franc Otorepec, ki je bil s Potočnikom v isti celici, pri zaslišanju izjavil, da blaznost le hlini. Vkljub temu pa govore vsi protidokazi zato, da je Potočnik onl Brezner, ki ga je spoznal trgovec Vrečič. Najbolj jasno govori falzifikatorska tovarna.

Izmotavanje in medsebojne obtožbe.

Med tem, ko Potočnik odločno ta-ji, priznava Rupnik svoje dejanje, vendar zavrača vso krivdo na Potočnika, ki ga je hotel baje tudi ovaditi in samo v te svrhe je vzel od njega par fotografskih posnetkov in na Svenška. Potočnika pa ni mogel ovaditi, ker je bil preje aretiran. Pravi tudi, da je vzel ploščo tudi zaradi tega, da bi se bil prepričal, da je res mogoče na ta način ponarediti denar.

Proti Rupnikovem izgovoru pa jasno govore razna dejstva, predvsem njegova visoka inteligenca ter pogovori s Schmittingenom in pa izjave priče Ivana Thura, ki je izjavil, da sta nakupovala pri njem večkrat večje množine kemikalij Potočnik in Rupnik vedno skupaj. Obdolženci Ivan Zupanič, Anton Lozinšek in Matija Svenšek, sicer priznavajo svojo krivdo, vendar se izgovarjajo na veliko denarno stisko, kar pa jih nikakor ne opravičuje krivde sodelovanja. Ivan Mlakar taji popolnoma vsako soudeležbo pri ponarejevanju in ne priznava niti tega, da se je orožnikom uprl pri aretaciji. Priznava le, da je imel samokres brez oblastnega dovoljenja, pravi pa, da ga je le slučajno nosil in hotel spraviti. Vendar Mlakarju njegovo tajeje popolnoma nič ne pomaga, ker je dokazano, da je bil večkrat v Potočnikovi družbi in je imel pri aretaciji pri sebi dva ponarejena 100dinarska bankovca, ki ju je skušal hitro odvreči, kar se mu pa ni posrečilo.

Toliko iz obtožnice.

Z današnje razprave.

Razprava se je pričela ob 8. uri zjutraj. Zaslišavanja obtožencev so trajala do enajste ure. Glavni krivec, Potočnik simulira slaboumnost in trdovratno molči. Falzifikati, ki jih je izdeloval s skromnimi pripomočki, so izborna izdelani in jih je težko ločiti od pravih bankovcev. Mož, podeželjski slikar, napravlja utis nevarnega kriminalnega tipa, ki mu simulacija slaboumnosti prav nič ne pristoja. Tudi Mlakar in Rupnik se izmotavata na vse načine in obdolžujeta bodisi drug drugega, bodisi Potočnika.

Ostali trije obtoženci, kmetje, ki so nudili falzifikatorjem streho, so le žrtve bede in stiske, ki jih je silila, da so se sprijaznili z mislijo, pomoči si s ponarejenim denarjem. Vsi imajo dolgo-ve in šli so na led sladkim besedam idejnih in pravih falzifikatorjev, ki svoji spretnosti odrekajo vse zaupanje in je ne priznajo. Popoldan se je nadaljevalo zasliševanje prič. Kakor se pričakuje, bo proces končan šele jutri. Razsodbo bomo objavili v prihodnji številki.

Nesrečen zakon

Včeraj smo poročali o porotni razpravi zoper Ivana Peršeta iz Velike Poljane v Prekmurju. Ker za direktno krivdo na umoru ni bilo dovolj dokazov in tudi prič niso mogle dovolj jasno izpovedati, so porotniki zanikali vprašanje umora, pritrili pa so vprašanju glede oddaljene sokrivde na umoru.

Ivan Perše je bil obsojen na 5 let težke ječe.

E 641/26.9

„Marstan“ Rotovski trg 4
15ee večje stavbi-
še ob železnici, holjsa prsta
stanovanja, tudi v okolici, lo-
kale, gostilne, zamenja večjega
stanovanja z manjšim. 1168

Boljša učenke sprejme
modni sa-
lon N. Višner, Krekova ulica
št. 8, III. nad. Predstaviti se
v nedelje 20. t. m. dopoldne.
1167

Večja trgovska hiša
v središču mesta se takoj kupi
proti gotovini. Ponudbe pod
sifro „R. V. 500“ na upravo
lista. 1161

Planino se da za 75 Din v
najem. Gosposka ul.
56. I. nadstr. 1137

Klavir „Vegrinča“ za nizko
ceno na prodaj. Tvor-
niška cesta 26, I. nadstr. 1136

Srjni hrabet

in 1170

sulčev zrezek

se dobi v petek, 18. jun.
zvečer v restavraciji

Halbwild

Hiromant, psihografolog
in fiziognomist
N. Sadlucski sprejema dnevno
od 9.—12. ure dopoldne in od
2.—7. ure popoldne. Nehotna
zahvalna pisma od klientov.
Maribor, hotel „Pri zamorcu“,
I. nadstr., soba 12. Ostanem v
Mariboru do 26. junija. Potem
Slov. Bistrica, Dobrna. 11:8

Ne pozabinaročnino!

Kavarna Europa

Dnevno radio-koncert od 16.—17. 1/2 ure in
od 20.—24. ure. Tamburaški zbor Raška j
igra od 21. 1/2—2. 1/2 ure. Prvovrstna vina
(Bouvier). Likeri, Luxardo. Solidna in točna
postrežba.

Dražbeni oklic.

Dne 28. julija 1926. dopoldne ob 10. uri, bo pri podpisanem
sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin, zemljiška knjiga: d. o. Ko-
roška vrata vl. št. 320; cenilna vrednost: 25.230 Din; najmanjši
ponudek: 12.615 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču
najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi
se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdra-
žitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni
deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IV.,

dne 11. junija 1926.

1169